

ὄργυιās, μὴ ἀφίνων οὕτω εἰμὴ λίαν στενὸν στομίον. Τρεῖς βράχοι ἐπεφάνησαν, διακρίσια μέτρα ἀπὸ τῆς δυτικῆς ἄκρας, βάθους 11 ὄργυιῶν. Ἐκεῖ δὲ ὅπου τὸ βάθος ἦτο 5 1|2 ὄργυιῶν, ἀντικρὺ τοῦ τοῦ λιμένος στομίου σήμερον εἶναι μόνον 15 ποδῶν.

Πλημμυρίς πεντήκοντα ποδῶν περίπου ὕψους παρέσυρε τὴν δυτικὴν ἄκραν καὶ κατέστρεψε τὰς τῶν ἰθαγενῶν φυτείας. Ἄπαντες οἱ κάτοικοι κατέφυγον ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρεων καὶ εὐτυχῶς οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἐχάθη. Πλοῖόν τι παρεσύρθη ὑπὸ τῶν κυμάτων ἕως εἰς τὸ μέσον τῶν δέδρων ἢ δ' ἄρπωτις τὸ ἐπανάφερον εἰς τὴν θάλασσαν, ἀπολέσαν ὅμως τὰς ἀγκύρας του καὶ δύο λέμβους. Τὸ ὕδωρ ἦτο θολὸν μέχρις ἀποστάσεως δύο μιλίων ἀπὸ τοῦ τοῦ λιμένος στομίου· ὑποθέτουσιν ὅτι νέος πυθμὴν ἐσχηματίσθη ὅστις προξενεῖ τὸ φαινόμενον τοῦτο.

Πρὸ τῆς ἐκρήξεως οἱ ἄνεμοι ἦσαν ἰσχυροὶ καὶ εὐμετάβλητοι. Τὸ ὄρος ἔνθα εὐρίσκετο τὸ ἀρχαῖον ἡραιστεῖον ἦτο ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ· ἐξεσπενδόνιζεν εἰς τὸν ἀέρα παμμεγέθεις βράχους.

Ἡ μεγάλη δ' αὕτη πλημμυρίς, ὡς καὶ ἡ ἐκρήξις ἐγένοντο ὅλως ἐπιτοπίως· ἀμφίβυλον δ' εἶναι ἐὰν ἡσθάνθησαν αὐτὴν κατὰ τὴν ἄλλην πλευράν.

Ἵψηλὸς λόφος, ὀπισθεν τοῦ βράχου, ὅστις φέρει τὸ ὄνομα «Πυραμὶς τοῦ Σοκ», δυτικῶς τοῦ λιμένος, ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐσχημάτισε νέον ἀκρωτήριον· ἡ Πυραμὶς τοῦ Σοκ εὐρίσκεται νῦν ὑπὲρ τὸ ὕδωρ 4) πόδας ὑψηλότερα ἢ προηγουμένως. Μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων δονήσεων τοῦ σεισμοῦ, ἡσθάνθησαν πολλὰς ἄλλας πολλὰ ἀσθενεστεράς. Δυτικῶς, ἡ γῆ διεσχίσθη καὶ ἐχαμήλωσε σπουδαίως.

Αἱ κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος γαῖαι ἐσαρώθησαν ὑπὸ τῶν κυμάτων. Καὶ κατὰ τὰς δύο πλευράς αἱ φυτεῖαι κατεστράφησαν. Ἄλλ' οἱ ἰθαγενεῖς ἐφαίνοντο ὅτι δὲν ἐταράχθησαν πολὺ· εὐθὺς ὡς τὸ ὕδωρ ἀπεσύρθη ἤρχισαν νὰ φυτεύωσι. Τὰ μεγάλα δένδρα δὲν κατεστράφησαν.

Ὁ λιμὴν ἔγινε τόσον στενὸς καὶ τὸ βάθος τοσοῦτον ἡλαττώθη ὥστε εἶναι ἀμφίβυλον ἐὰν τὰ μεγάλα πλοῖα δύνανται νὰ ἐπιπλέωσιν.